

Nasjonalarkivet

HELSEDIREKTORATET
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO
Att.Heidi Aasenhuus

Godkjenning av søknad om bevaring av bekymringsmeldinger fra helsepersonell

Dato
06.03.2026

Vår ref.
2026/3341

Deres ref.
26/4640

Saksbehandler
Jørgen Engestøl
rådgiver

Vi viser til e-post av 18.02.2026, der Helsedirektoratet har utarbeidet framlegg om bevaring av bekymringsmeldingene i arkivene etter tidligere Statens autorisasjonskontor for helsepersonell 2001-2015.

Med hjemmel i bevaringsforskriften § 18 andre ledd godkjenner Nasjonalarkivet at bekymringsmeldingene skal bevares.

Materialet skal mediekonverteres før avlevering, og vi forstår søknaden slik at det er lagt planer for dette.

Med hilsen Nasjonalarkivet

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

post@nasjonalarkivet.no
48 05 56 66

Org. nr.
961181399

Kjetil Korslien
områdedirektør

Ingrid Holløkken Lyngmo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Nasjonalarkivet (1)
Postboks 4013 Ullevål stadion
0860 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 26/4640-1
Saksbehandler: Heidi Aasenhuus
Dato: 18.02.2026

Søknad om bevaring av bekymringsmeldinger på papir

Innledning

Helsedirektoratet (HDIR) søker om å få bevare bekymringsmeldinger på helsepersonell på papir. Materialet er en del av større arkivserie om autorisasjonssaker, som tidligere er bevarings- og kassasjonsvurdert, men bekymringsmeldingene ble denne gangen ikke vurdert for bevaring eller kassasjon. Materialet ansees som fagsaker, og HDIR må få et vedtak fra Arkiverket for å kunne bevare bekymringsmeldingene. I den funksjonsbaserte klassifikasjonen som ble tatt i bruk i 2025, så er bekymringsmeldinger vurdert som bevaringsverdige.

Informasjon om virksomheten som søker om bevaring eller kassasjon

Det er Helsedirektoratet som siden 2016 har hatt ansvaret for arkivene etter Staten autorisasjonskontor for helsepersonell, og som dermed er avleverende virksomhet.

Informasjon om arkivskaperen

Ved etableringen av Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) 01.01.2001, overtok kontoret en utvidelse av autorisasjons-/godkjennings ordningen som tidligere var tillagt Fylkeslegen i Oslo. Helsetilsynet var i 2001 overordnet myndighet, men 01.01.2002 ble SAK underlagt Sosial- og helsedirektoratet. Kontoret ble nedlagt og virksomheten overført til Helsedirektoratet 1. januar 2016.

SAK var et selvstendig forvaltningsorgan som med hjemmel i helsepersonelloven ga autorisasjon til ulike typer helsepersonell. SAKs samfunnsoppdrag var å sikre at det helsepersonellet, som skulle innvilges en gyldig autorisasjon eller lisens, var kvalifisert for en slik autorisasjon eller lisens.

SAK skulle sørge for å trygge pasientsikkerheten og tilliten til det norske helsevesenet, men også mulighetene og sikkerheten til det enkelte helsepersonell som var kvalifisert for, og ønsket å utøve sitt yrke.

SAKs arbeidsoppgaver:

- utstede autorisasjon og lisens til 33 helsepersonellgrupper, jf helsepersonellovens § 48 (antall helsepersonellgrupper har vært økende siden 2001)
- administrere turnustjenesten for leger og kiropraktorer

Helsedirektoratet

Avdeling for plan og styring

Heidi Aasenhuus

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4 • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

- forvalte statlige tilskudd
- registrere autorisasjoner, lisenser og rekvireringsrett i helsepersonellregisteret (HPR)

Rettslige rammer

SAK gav autorisasjon til 33 grupper helsepersonell listet i helsepersonellovens § 48.

SAK tildelte autorisasjon etter vilkårene i helsepersonelloven § 48a.

Informasjon om arkivserien

Bekymringsmeldingene fra helsepersonell er skapt av Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK). Materialet er på papir og er fra perioden 2001-2015. SAK har utarbeidet en oversikt over bekymringsmeldingene som finnes. Oversikten er etter saksnummer og arkivkode, og inneholder til sammen 154 saker. Det er ikke kjent hvor mange hyllemeter det er totalt, da bekymringsmeldingene foreløpig ikke er skilt ut fra serien med autorisasjonssaker.

Når ansvaret for autorisasjon og lisens ble overført fra Fylkeslegen i Oslo til SAK, så ble de aktive saker vedr. autorisasjon og lisens overført og gitt nytt saksnummer i SAKs arkiv.

Bekymringsmeldingene ligger i autorisasjonsarkivet til SAK. SAKs primæroppgaver var knyttet til utstedelse og avslag på søknad om lisenser og autorisasjon for helsepersonell, administrering av turnustjeneste for leger, samt utstedelse av turnuslisens. Serier som er vurdert i bevarings- og kassasjonsplanene fra 2004/2015 er:

- Enkeltsaker turnustjeneste og administrering av turnustjenester
- Enkeltsaker autorisasjon (autorisasjon gitt, avslag, klagesaker)
- Enkeltsaker lisens midlertidig lisens (lisens gitt, avslag, klagesaker)
- Enkeltsaker studentlisens (lisens gitt, avslag, klagesaker)
- Enkeltsaker lisens etter fylte 80 år (lisens gitt, avslag, klage)
- Rekvireringsrett (registrering)

Klagesakene er i BK-planene vurdert for bevaring. Øvrig materiale er vurdert som kassabelt. Bekymringsmeldinger er ikke nevnt i BK-planene.

Bevarings- og kassasjonsvurdering

Bekymringsmeldinger kunne meldes inn via Helsetilsynet, fra ansatte på sykehus, fra pasienter mv. Innmeldte bekymringsmeldinger kunne gjelde uforsvarlig tjenesteutøvelse, rusmisbruk, alvorlig svikt i rutiner, eller fare for liv og helse. Mottatte meldinger ble vurdert for å avgjøre om det var behov for å åpne en tilsynssak. Formålet var å ivareta pasientsikkerheten og sikre at helsepersonell utøvet yrket i tråd med krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp.

Det å motta og vurdere bekymringsmeldinger inngikk i SAKs primærvirksomhet. Når SAK mottok bekymringsmeldinger om helsepersonell, innebar det en plikt til å vurdere om helsepersonelloven var brutt, om det var fare for pasientsikkerheten, eller om personen var uskikket i sitt arbeid. Vurderingen som SAK gjorde kunne føre til tilsynssaker, krav om retting, begrensning i autorisasjon, eller i alvorlige tilfeller, tap av autorisasjon. Dokumentasjonen som ble skapt vurderes å være resultat av ordinære aktiviteter i SAK.

Saksbehandlingen av de mottatte bekymringsmeldingene er av skjønnsmessig og besluttende karakter, og dokumenterer hvordan meldingene ble vurdert og hvilke konsekvenser de fikk for vedkommende helsepersonell.

Saksbehandlingen kan ha langvarig konsekvens (for involverte parter). Å bevare materiale med langvarige konsekvenser sikrer innbyggernes rettigheter, opprettholder transparens i forvaltningen, og dokumenterer vedtak.

Vurderingene og resultatet av arbeidet med bekymringsmeldingene ble skapt av SAK, og dokumentasjonen på dette ligger i de enkelte saksmappene. Bekymringsmeldingene er lenket sammen med autorisasjonssøknaden, og denne lenkingen bidrar til å øke informasjonsverdien av materialet.

Dokumentasjonen er et viktig kildegrunnlag for å kunne ettergå resultater av saksbehandlingen, og for å se hvordan SAK har utført sitt samfunnsoppdrag.

Med utgangspunkt i de ovenfornevnte kriteriene vurderes dokumentasjonen til å ha tilstrekkelig informasjons- og dokumentasjonsverdi til å bevares.

Arbeidet knyttet til bekymringsmeldinger på helsepersonell var tillagt SAK, og ble ikke utført av andre kontor i helseforvaltningen. Dokumentasjonen eksisterte hos SAK, og finnes følgelig ingen andre steder i norsk offentlig forvaltning, og fremstår dermed som unik.

HDIR vurderer det dithen at bekymringsmeldingene bør bevares for ettertiden og avleveres til Nasjonalarkivet.

Oppsummering og konklusjon

På bakgrunn av ovennevnte vurdering foreslås det at bekymringsmeldingene bevares. Materialet vil bli avlevert til Nasjonalarkivet når arkivene til HDIRs skal mediekonverteres. Materialet vil etter mediekonvertering bli avlevert Nasjonalarkivet.

Vennlig hilsen

e.f.

Kopi:
Arkivverket - Riksarkivet, Martin Bould